

Advies**Vlaamse Sportraad****10 oktober 2023**

Advies over het voorontwerp van decreet veilig sportklimaat

I. SITUERING

De SARC-Vlaamse Sportraad werd op 11 september 2023 door Vlaams minister van Sport Ben Weyts om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet over het stimuleren van een veilig sportklimaat. De Vlaamse Sportraad kreeg over de grote lijnen van dit voorontwerp van decreet op 13 juli 2023 al een toelichting van Brecht De Vos (directeur KICS – Sport Vlaanderen) en Sophie Cools (afdelingshoofd Subsidiëring – Sport Vlaanderen). Na het ontvangen van de adviesvraag gaven Brecht De Vos en Sophie Cools samen met Karolien Haepers (raadgever Sport – kabinet Weyts) opnieuw een toelichting op de plenaire vergadering van 14 september 2023. De Vlaamse Sportraad bereidde dit advies tijdens deze plenaire vergadering voor en finaliseerde het advies via schriftelijke procedure.

Dit voorontwerp van decreet vervangt het decreet van 20 december 2013 inzake gezond en ethisch sporten. In de documenten van de Vlaamse Regering wordt beschreven dat het decreet verder bouwt op de goede uitgangspunten van het decreet van 20 december 2013 en het enkele noodzakelijke vernieuwingen doorvoert. Dit decreet appelleert aan de gedeelde verantwoordelijkheid van het sportbeleid, de sportorganisaties en de sporters zelf in de uitbouw van een veilig sportklimaat. De Vlaamse Regering geeft aan dat het decreet vertrekt vanuit het principe van een zorgplicht voor sportorganisaties om in te staan voor een veilige sportomgeving opdat elke sporter op een fysiek, psychisch en sociaal integere manier aan sportbeoefening kan doen.

Om dat doel te bereiken zet het decreet in op preventie en sensibilisering, en op ondersteuning en kwaliteitsbevordering voor de sportsector, maar voorziet het ook in de mogelijkheid om sturend of sanctionerend op te treden indien nodig. Het voorziet in de erkenning en subsidiëring van een organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van veilig sporten, om sportorganisaties te ondersteunen in de uitbouw van hun eigen veilig sportenbeleid en sporters te sensibiliseren en informeren. Daarnaast kan een overkoepelend tuchtorgaan voor de sportsector worden erkend en gesubsidieerd om een onafhankelijke en efficiënte disciplinaire afhandeling van inbreuken op vlak van grensoverschrijdend gedrag en doping te verzekeren.

Tot slot regelt dit decreet de relatie tussen de fitnesssector en de georganiseerde sportsector via een bijzonder statuut voor fitness binnen de georganiseerde sportsector en een nieuw kader voor de erkenning en subsidiëring van een expertorganisatie voor fitness.

II. ADVIES

A. Algemeen: appreciatie

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij voorliggend voorontwerp van decreet. De leden appreciëren de holistische benadering die ten grondslag ligt aan dit voorontwerp van decreet. Het is positief dat er wordt afgestapt van de opdeling tussen gezond en ethisch sporten, aangezien deze thema's enorme overlap vertonen en in de huidige context kunstmatig aanvoelen, en dat er wordt vertrokken vanuit één breed kernbegrip, namelijk veilig sporten. De leden staan daarom ook achter de brede definitie van veilig sporten van art 2. 7° *'sportbeoefening in omstandigheden die in overeenstemming zijn met het geheel van positieve waarden en normen die het welbevinden en de fysieke, psychische en sociale integriteit van eenieder in de sport beogen'*. Eenzelfde overlap geldt ook wat betreft de werking van de twee erkende organisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling rond gezond sporten enerzijds en ethisch sporten anderzijds. De sectorraad is dus ook positief over het feit dat beide organisaties in 2023 zijn gestart met een spontane fusieoperatie.

Daarnaast adviseert de Vlaamse Sportraad positief over het feit dat het voorontwerp van decreet duidelijk inzet op een zo breed mogelijk toepassingsgebied binnen de gehele sportsector. Het voorontwerp van decreet maakt duidelijk dat het veilig sporten een gedeelde verantwoordelijkheid is van het gehele sportbeleid, de sportorganisaties (en iedereen die hieraan gelinkt is) en de sporters zelf. De sectorraad vindt het positief dat het decreet zowel op het niveau van het individu als de (sport)organisatie gericht is.

De leden adviseren positief over de bepalingen uit het voorontwerp van decreet die de nieuwe relatie tussen de fitnesssector en de georganiseerde sportsector regelen via een bijzonder statuut voor fitness binnen de georganiseerde sportsector en een nieuw kader voor de erkenning en subsidiëring van een expertorganisatie voor fitness.

De Vlaamse Sportraad adviseert positief bij de structurele verankering van een basiswerking van een overkoepelend tuchtorgaan.

B. Verdere uitwerking en concretisering

Brede opdracht en breed toepassingsgebied

Zoals hierboven aangegeven, is de Vlaamse Sportraad positief over het brede toepassingsgebied en de brede gehanteerde definitie uit het voorontwerp van decreet. Dit heeft wel als consequentie dat het voorontwerp van decreet nog weinig inzicht geeft over de precieze prioriteiten en keuzes die er gemaakt gaan worden binnen dit brede thema. Wel zijn er de drie vormen van integriteit die genoemd worden, namelijk fysieke, psychische en sociale integriteit. Deze geven een breed en volledig kader, maar ook hierbinnen zijn nog vele keuzes en prioriteiten mogelijk.

De keuze om dit toepassingsgebied zo breed mogelijk te maken impliceert een logische focus op het principe van responsabilisering. Verplichtingen en vormen van disciplineren zijn minder aanwezig in dit decreet. Wel zijn er enkele verplichtingen in andere decreten ingeschreven rond dit thema (bv. in het decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector), maar deze hebben enkel betrekking op de erkende sportfederaties. De leden geven aan dat het belangrijk is dat alle actoren, dus ook actoren buiten deze erkende sportfederaties, daadwerkelijk aan de slag gaan met de veelheid aan mogelijke acties binnen de brede scope van dit decreet (o.a. preventie, sensibilisering, ondersteuning en sturend/sanctionerend).

Communicatie

Zo adviseert de Vlaamse Sportraad specifiek dat alle relevante actoren betrokken worden als specifieke doelgroep bij de uitvoering van dit voorontwerp van decreet. De communicatie van de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van veilig sporten zal hierbij van cruciaal belang zijn om alle verschillende doelgroepen te bereiken.

Organisatie beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling veilig sporten

De sectorraad begrijpt dat al deze zaken niet ingeschreven kunnen worden in dit voorontwerp van decreet, maar dat deze keuzes in vele gevallen gemaakt zullen moeten worden door de organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van veilig sporten, waarvan de erkenning en subsidiëring binnen dit voorontwerp van decreet wordt geregeld. Het voorontwerp van decreet geeft voldoende handvaten voor deze organisatie om de juiste keuzes te maken en hierbij oog te hebben voor zowel het breed scala aan actoren dat actief is binnen de sportsector. De Vlaamse Sportraad kijkt uit naar de werking van deze organisatie en zal deze zo goed mogelijk opvolgen.

Tegelijkertijd realiseert de sectorraad dat het uitvoeren van deze zeer brede opdracht door deze organisatie met beperkte middelen impliceert dat er zeer moeilijke keuzes gemaakt zullen moeten worden.

Voor een effectieve uitvoering van deze belangrijke en uitgebreide opdracht vraagt de Vlaamse Sportraad de Vlaamse Regering dan ook om het beperkte budget voor deze organisatie in de toekomst te verhogen.

Benoemen van sportactoren

Zoals hierboven aangegeven, begrijpt de Vlaamse Sportraad dat niet alle specifieke keuzes en prioriteiten in dit voorontwerp van decreet ingeschreven kunnen worden. Wel verbaast het de leden dat sommige sportactoren wel specifiek genoemd worden, en andere actoren niet. In art. 6., dat regelt dat elke sportorganisatie initiatieven neemt die een veilig sportklimaat ondersteunen, worden bijvoorbeeld 'medewerkers' wel specifiek genoemd, maar worden andere belangrijke actoren (bv. trainers, zowel hier als in elk ander artikel) niet genoemd. De leden vragen zich af waarom deze keuze is gemaakt en gaan er van uit dat dit geen consequenties heeft voor de daadwerkelijke prioriteiten die er gelegd zullen worden in de uitvoering van het voorontwerp van decreet.

C. Preventieve maatregelen

De nota aan de Vlaamse Regering en de memorie van toelichting geven duidelijk aan dat het voorontwerp van decreet 'in eerste plaats' wil inzetten op preventie (naast ook sensibilisering). De Vlaamse Sportraad ontdekt echter weinig maatregelen of instrumenten die daadwerkelijk inzetten op deze preventie. De Vlaamse Sportraad kijkt uit naar de verdere uitwerking van dit voorontwerp van decreet en verwacht daar een meer uitgetekende visie terug te vinden over de manier waarop er ingezet zal worden op preventief beleid.

Sportmedisch geschiktheidsonderzoek

Een van de weinige preventieve instrumenten die wel genoemd worden in het decreet, is het sportmedisch geschiktheidsonderzoek. Hoewel de raad begrijpt dat je dit onderzoek niet algemeen kunt verplichten in dit decreet, wil de sectorraad wel het belang en de mogelijkheden op het gebied van preventie van dit instrument benadrukken, zeker wat betreft sporters die de stap maken naar competitiesport.

Het is positief dat dit sportmedisch geschiktheidsonderzoek opgelegd kan worden door sportorganisaties. De Vlaamse Sportraad hoopt dat de Sport Vlaanderen monitort welke sportorganisaties hier gebruik van maken en ook waar nodig adviserend zal optreden om organisaties aan te zetten om dit aanvullend te doen. Deze inschatting kan o.a. gebeuren door gegevens te bekijken uit het preventief sportmedisch onderzoek vanuit www.sportkeuring.be, om zo beter inzicht te krijgen op welke soort sporters binnen welke sporttakken wel/geen nood hebben aan een sportmedisch geschiktheidsonderzoek.

De leden vinden het positief dat het voorontwerp van decreet de mogelijkheid voorziet om kwaliteitsstandaarden te erkennen voor sportmedische geschiktheidsonderzoeken. Aangezien het hier enkel gaat om een optie ('kan'), roept de sectorraad op om deze optie daadwerkelijk te onderzoeken.

D. Afstemming en relatie met andere domeinen en organen

De drie vormen van integriteit (fysiek, psychisch en sociaal) die de kern vormen van dit voorontwerp van decreet over het stimuleren van een veilig sportklimaat, zijn vanzelfsprekend niet beperkt tot de sportsector. Het is daarom belangrijk dat de sportsector afstemt met andere breder opererende systemen rond dit thema en zorgt voor afstemming met andere beleidsdomeinen die hierrond werken.

Zo kan de sportsector naast en binnen deze andere systemen de nodige aandacht vestigen op de eigenheid van de sportsector, maar ook expertise inbrengen gezien de sportsector voorloper is op vele aspecten binnen dit thema.

Daarnaast is het aanbevolen dat beleid en acties rond integriteit in de sportsector ingebed zijn en deel uit maken van het breder en algemeen beleid in Vlaanderen hieromtrent. De acties en de instrumenten van de sportsector kunnen zo door dialoog met andere domeinen verder verfijnd worden. Belangrijk is echter ook dat sport geen eiland is met op zich staande acties en regelgeving, maar deel is van een breed maatschappelijk beleid en acties rond de bescherming van ieders integriteit.

Namens de Vlaamse Sportraad,

Astrid Vervaet, voorzitter
Marc Vlogaert, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris